

مرکز مدیریت حوزه های علمی و پژوهشی

شورای سیاست گذاری حوزه های علمی و پژوهشی

معاونت آموزش

معرفی

مرکز مدیریت حوزه های علمی و پژوهشی

w w w . w h c . i r

الحمد لله
الرحمن
الرحيم

مرکز مدیریت
حوزه های علمی و آموزشی

مقدمه :

تحصیلات دینی بانوان در ایران اسلامی، تا پیش از دهه چهل قرن سیزدهم شمسی صرفاً به صورت فردی به برخی از بانوان - که غالباً از وابستگان علمای بزرگ اسلامی بودند- اختصاص داشت و پس از سال ۱۳۴۱ که نهضت حضرت امام خمینی رضوان الله تعالی علیه آغاز شد، حرکت ارزشمند تحصیل دینی بانوان در برخی از شهرهای کشور با عنوان مکتب مانند: مکتب توحید و مکتب علی علیه السلام در قم و مکتب نرجس سلام الله علیها در مشهد مقدس و... شروع شد. پس از انقلاب شکوهمند اسلامی و حضور ارزشمند بانوان در عرصه های علمی و اجتماعی، اقبال بانوان متدین به تحصیلات حوزوی بصورت چشمگیری افزایش یافت. تا اینکه در سال ۱۳۶۳ به دستور حضرت امام (ره) جامعه الزهراء سلام الله علیها در شهر مقدس قم تأسیس شد و مکتب های مختلف خواهران این شهر در آن ادغام شدند و از آن زمان برنامه آموزشی و تربیتی بانوان شکل دیگری به خود گرفت و به سوی تکامل و پیشرفت گام نهاد. در سال ۱۳۷۵ حدود یکسال پس از سفر پر خیر و برکت مقام معظم رهبری مدّظله العالی به شهر مقدس قم و ارائه رهنمودهای سازنده به مسئولان حوزه در جهت ساماندهی و توسعه همه جانبه حوزه های علمیه، شورای عالی حوزه علمیه قم طی مصوبه ای «مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران» را به منظور ساماندهی و حمایت و پشتیبانی از مدارس علمیه خواهران کشور تأسیس کرد.

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران برای تحقق مأموریت های مصوب، در ستاد مرکزی از ۵ معاونت آموزش، پژوهش، فرهنگی تربیتی، امور شهرستان ها و اداری مالی و دو دفتر برنامه ریزی و نظارت و فناوری اطلاعات و مرکز تحقیقات زن و خانواده بهره می گیرد و در تمامی استان ها مدیریت حوزه های علمیه استانی را به عنوان دفاتر ستادی تأسیس کرده است. در این نوشتار شما با نظام آموزشی حوزه های علمیه خواهران و معاونت آموزش آشنا می شوید.

آشنایی با نظام آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران

نظام آموزشی - تربیتی حوزه‌های علمیه خواهران با حفظ اصول اساسی حوزه‌های علمیه تشیع، متناسب با ویژگی‌های اختصاصی بانوان و نیازهای جامعه طراحی شده است. یکی از ویژگی‌های این نظام، طراحی آن در قالب مقاطع تحصیلی کوتاه‌مدت و هدفمند است که اهداف کلان آن که انتظار می‌رود در مقاطع و مراحل مختلف تحقق یابد بدین شرح است: تربیت خواهران دین‌شناس، صاحب‌نظر، متخلق به اخلاق اسلامی، توانمند در تبلیغ، ترویج آموزه‌های دینی و دفاع از باورها و ارزش‌های مکتب حیات بخش قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)، تدریس، تحقیق، تألیف، مدیریت فرهنگی و نیز پاسخ‌گو به نیازهای علمی - معرفتی و اخلاقی بانوان.

نظام آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران در چهار مقطع تحصیلی طراحی شده است:

مقطع اول: سطح دو (کارشناسی)؛

مقطع دوم: سطح سه (کارشناسی ارشد)؛

مقطع سوم: سطح چهار آموزشی - پژوهشی (دکتری)؛

مقطع چهارم: دوره فوق تخصصی (اجتهاد).

مقطع اول: سطح دو (کارشناسی)

این مقطع برای دو گروه از داوطلبان و با توجه به سطح علمی آنها با برنامه تحصیلی مستقل، طراحی و اجرا می‌شود: الف) برنامه تحصیلی ویژه داوطلبانی که با مدرک سوم راهنمایی وارد حوزه می‌شوند. این برنامه مشتمل بر ۲۶۶ واحد درسی است و حداقل در هفت سال اجرا می‌شود.

ب) برنامه تحصیلی ویژه داوطلبانی که با مدرک دیپلم و بالاتر وارد حوزه می‌شوند. این برنامه مشتمل بر ۱۹۰ واحد درسی است و حداقل در پنج سال اجرا می‌شود. در این مقطع، امکان تحصیل به صورت **حضوری** (تمام وقت و پاره وقت) و **نیمه حضوری** وجود دارد. به دانش‌آموختگان این مقطع پس از موفقیت در مراحل علمی، اخلاقی و مهارتی مدرک تحصیلی سطح دو (کارشناسی) اعطا می‌شود.

مقطع دوم: سطح سه (کارشناسی ارشد)

در این مقطع، طلاب دروس حوزوی را در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف بصورت تخصصی فرا می‌گیرند. در حال حاضر ۱۲ رشته در ۵۰ واحد آموزشی در سراسر کشور اجرا می‌شود. به دانش‌آموختگان این مقطع مدرک تحصیلی سطح سه (کارشناسی ارشد) اعطا می‌شود. این مقطع به شیوه حضوری، نیمه حضوری و غیرحضوری اجرا می‌شود.

مقطع سوم: سطح چهار آموزشی - پژوهشی (دکتری)

در این مقطع خواهران طلبه وارد عرصه ارائه نظریه علمی و تولید علم می‌شوند. به یاری خداوند متعال اولین دوره سطح چهار آموزشی - پژوهشی در سه استان قم، تهران و اصفهان از سال تحصیلی ۹۴-۹۳ اجرا می‌شود.

مقطع چهارم: دوره فوق تخصصی (اجتهاد)

این مقطع تحصیلی در صدد تربیت خواهران طلبه مستعد و توانمند در سطح اجتهاد متجزّی و مطلق است که در سال‌های آینده اجرایی خواهد شد.

معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خواهران در یک نگاه

معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خواهران عهده‌دار سیاست‌گذاری اجرایی، برنامه‌ریزی، هدایت، راهبری، نظارت و ارزیابی امور آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران سراسر کشور می‌باشد.

مهم‌ترین وظایف :

۱. تدوین و پیشنهاد سیاست‌های کلان آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران؛
۲. سیاست‌گذاری اجرایی، برنامه‌ریزی، هماهنگ‌سازی، نظارت و ارزیابی امور آموزشی حوزه‌های علمیه در چارچوب سیاست‌های کلان و مصوبات شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران؛
۳. طراحی و بهینه‌سازی نظام جامع آموزشی، مقاطع تحصیلی، ایجاد و گسترش رشته‌ها و گرایش‌های تحصیلی با توجه به سیاست‌های کلان حوزه‌های علمیه خواهران؛
۴. طراحی و استقرار نظام سنجش و پذیرش طلاب در مقاطع مختلف؛
۵. طراحی و اجرای برنامه جامع جذب، گزینش، ارزیابی علمی مهارتی، آموزش‌های تکمیلی اساتید و دوره‌های تربیت مدرس؛
۶. تهیه و تألیف متون، منابع درسی و منابع کمک آموزشی؛
۷. طراحی الگوها، تدوین آیین‌نامه‌ها و ضوابط آموزشی و ساماندهی نظام اجرایی آن؛
۸. طراحی و اجرای برنامه‌های مکمل ارزشیابی پیشرفت تحصیلی نظیر المپیادها و مسابقات علمی؛
۹. مدیریت خدمات آموزشی طلاب از مرحله ثبت‌نام تا فارغ‌التحصیلی و صدور دانشنامه رسمی حوزوی؛
۱۰. تعیین شاخص‌ها و استانداردهای آموزشی واحدهای حوزوی تابعه و نظارت بر اجرای مطلوب برنامه‌ها و ضوابط توسط مدیریت‌های استانی؛

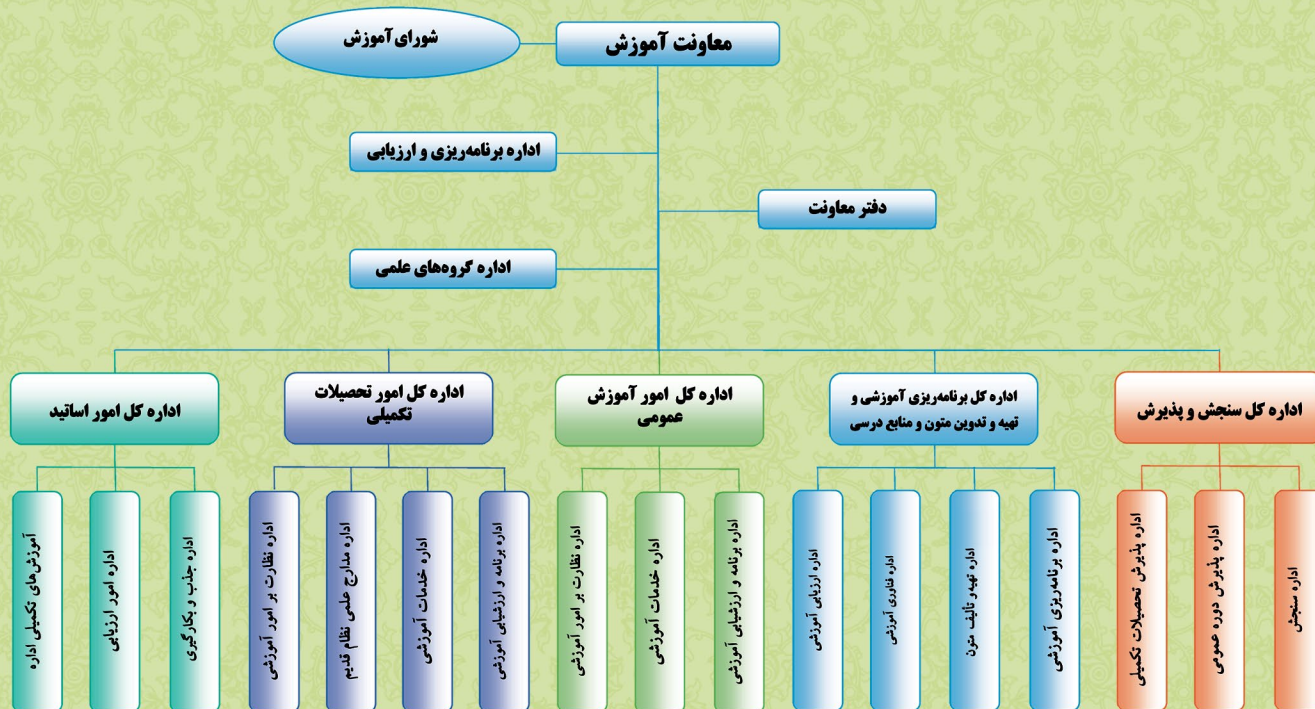
آشنایی با ساختار و دستاوردهای معاونت آموزش

معاونت آموزش برای رسیدن به اهداف و انجام مأموریت‌های محوله، فعالیت ستادی خود را با پنج اداره کل: اداره کل برنامه‌ریزی آموزشی و تهیه و تألیف متون و منابع درسی، اداره کل سنجش و پذیرش، اداره کل امور اساتید، اداره کل امور آموزش عمومی، اداره کل تحصیلات تکمیلی و اداره برنامه‌ریزی و ارزیابی و بیش از ده گروه علمی - آموزشی و شورای آموزش انجام می‌دهد.

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمی، آموزشی

ساختار سازمانی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه خاوران

مهم‌ترین دستاوردها

۱. طراحی و استقرار نظام آموزشی ویژه حوزه‌های علمیه خواهران در سراسر کشور؛

پیش از تأسیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، تحصیلات حوزوی خواهران فاقد نظام آموزشی منسجم و مصوب بود، به‌طوری‌که در نقاط مختلف کشور برنامه‌های درسی متنوع و مختلفی بر اساس نگرش و سلیقه مؤسس و مسئولان مدارس علمیه تهیه و اجرا می‌شد و از آنجایی که مرجع رسمی و قانونی برای بررسی و تصویب این برنامه‌ها وجود نداشت، طلاب و فارغ‌التحصیلان دچار سردرگمی بودند و پس از سال‌ها تحصیل از گواهی و یا مدرک تحصیلی معتبر بهره‌ای نداشتند. تا اینکه در سال ۱۳۷۵ شورای عالی حوزه‌های علمیه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران را برای ساماندهی، توسعه و پشتیبانی مدارس علمیه خواهران تأسیس کرد.

اولین گام اساسی مرکز که با همکاری معاونت‌های آموزش، پژوهش و شهرستان‌ها انجام شد، تهیه برنامه آموزشی ویژه طلاب خواهر بود که پس از تصویب در شورای عالی حوزه‌های علمیه در سال ۱۳۷۶، نسبت به استقرار آن در نقاط مختلف کشور اهتمام ویژه‌ای صورت گرفت. جزئیات این نظام آموزشی در آغاز این نوشتار تشریح شد.

۲. گسترش آموزش‌های حوزوی در نقاط مختلف کشور؛

یکی از راهبردهای اصلی مرکز، گسترش و سهولت دسترسی بانوان مشتاق و متعهد به تحصیلات حوزوی است از این رو با آمایش سرزمینی کوشش شده، بانوان علاقمند در نزدیک‌ترین شهرستان به محل سکونت خود به حوزه علمیه خواهران دسترسی داشته باشند. در همین راستا در بین سال‌های ۸۶ تاکنون، توسعه مدارس علمیه سطح دو بیش از ۱۰۰٪ رشد داشته است. به همین نسبت آمار جذب و پذیرش خواهران طلبه رشد مثبت داشته است.

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه خواهران

۳. تقویت جایگاه ستادی معاونت آموزش با واگذاری امور صفی و اجرایی به واحدهای آموزشی و مدیریت‌های استانی

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران پس از حدود ۱۰ سال فعالیت و عبور از دوره تثبیت جایگاه، رویکرد خود را تغییر داد و مقرر شد به ستادی چابک و پویا تبدیل شود. در همین راستا معاونت آموزش کوشید با تقویت بنیه علمی و محتوایی عهده‌دار امور سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هدایت، نظارت و ارزیابی شود و تا جایی که ممکن است امور اجرایی را به مدارس علمیه و ستادهای منطقه‌ای و استانی واگذار نماید.

در همین راستا اقدامات زیر برنامه‌ریزی و اجرا شد:

- برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه همکاران معاونت آموزش مرکز
- برگزاری دوره‌های علمی و نظری برای معاونان آموزشی مدارس علمیه و ده‌ها کارگاه مهارت‌های اداری و آموزشی برای مدیران و معاونان آموزشی مدارس علمیه از سال ۱۳۸۶ تا سال ۸۸ به صورت کشوری و منطقه‌ای که به برکت این اقدام، مدارس علمیه آمادگی نسبی برای پذیرش واگذاری بخش قابل توجهی از امور آموزشی را پیدا کردند و سامانه‌های نرم‌افزاری نیز استقرار پیدا کرد؛
- برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی و توجیهی ویژه مدیران، معاونان و همکاران آموزشی مدیریت‌های استانی برای آمادگی جهت واگذاری امور و استقرار مدیریت‌های استانی.

۴. طراحی رشته‌ها و گرایش‌ها در مقاطع مختلف

از ابتدای تأسیس مرکز تا مهرماه ۱۳۸۹ که امور برنامه‌ریزی آموزشی و گروه‌های علمی به معاونت آموزش منتقل شد، این امور مهم و زیربنایی در معاونت پژوهش انجام و برای اجرا به معاونت آموزش ابلاغ می‌شد.

یکی از خدمات ارزنده در بخش برنامه‌ریزی آموزشی، طراحی رشته‌ها و گرایش‌های مختلف و تهیه سرفصل دروس و اصلاح و بهینه‌سازی برنامه موجود است که در این مقال به برخی از دستاوردها اشاره می‌کنیم.

- طراحی ۱۲ رشته تحصیلی برای مقطع سطح سه: رشته‌های فقه و اصول، تفسیر و علوم قرآنی، فلسفه اسلامی، کلام اسلامی، کلام اسلامی با گرایش‌های امامت، مهدویت و فرق و مذاهب اسلامی، اخلاق و تربیت اسلامی، تاریخ اسلام، مطالعات اسلامی زنان، مدرسی ادبیات عربی، تبلیغ با گرایش حج؛

- تهیه سرفصل رشته‌های تحصیلی سطح سه در ۱۰ رشته و سطح چهار در ۵ رشته؛

- تهیه طرح بازنگری کوتاه‌مدت و اصلاح برنامه آموزشی دوره عمومی (با عنایت به محدودیت‌های مصوبه ۳۹۳ شورای عالی حوزه علمیه قم)
- و به تصویب رساندن آن طرح در شورای برنامه‌ریزی و بهبود نسبی برنامه؛

- اصلاح برنامه درسی رشته‌های فقه، فلسفه اسلامی، تفسیر و علوم قرآنی و کلام اسلامی.

۵. تشکیل گروه‌های علمی-آموزشی

معاونت آموزش به منظور پشتیبانی علمی و ایجاد رشته‌های تخصصی و به‌روزرسانی متون و منابع درسی، از سال ۱۳۸۹ با بکارگیری از اساتید و فضایی حوزه، اقدام به تشکیل گروه‌های علمی - آموزشی نمود. گروه‌های علمی - تخصصی فعال عبارتند از:

✱ گروه فقه و اصول

✱ گروه کلام اسلامی

✱ گروه تفسیر و علوم قرآنی

✱ گروه فلسفه اسلامی

✱ گروه تاریخ و سیره

✱ گروه ادبیات عربی

✱ گروه اخلاق و تربیت اسلامی

✱ گروه روش‌ها و مهارت‌ها

✱ گروه فقه سلامت

✱ گروه تبلیغ با گرایش حج

۶. تهیه و تألیف متون و منابع آموزشی مقاطع مختلف تحصیلی؛

با عنایت به این که برنامه آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران با برنامه رایج حوزه علمیه برادران به لحاظ محتوا و ساختار تفاوت‌های بسیاری دارد، تهیه و تألیف کتاب‌های درسی و کمک درسی اجتناب ناپذیر بود. لذا با همت والای مسئولان و اساتید بزرگواری که در گروه‌های علمی-آموزشی سازماندهی شده بودند، کار تهیه و تألیف متون آغاز شد و این اقدام مبارک از آغاز تاکنون، پیوسته مسیر تعالی و تکامل را طی نموده و بحمدالله تاکنون ۶۸

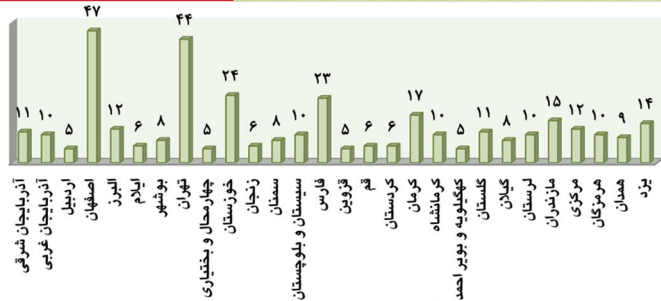

معرفی
معاونت آموزش

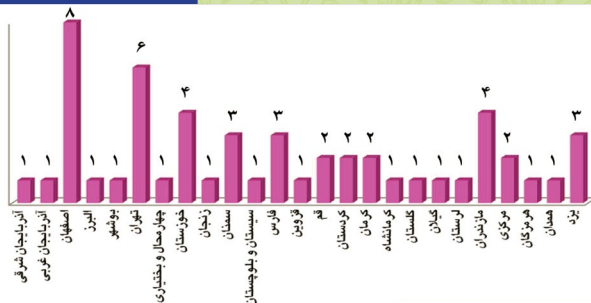
۱۳

فراوانی مدارس سطح دو به تفکیک استان

فراوانی مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی به تفکیک استان

عنوان کتاب برای سطح دو و ۱۳ عنوان کتاب برای سطح سه تألیف گردیده است. که در نوع خود اقدامی ستودنی و پربرکت بوده است.

۷. گسترش تحصیلات تکمیلی

یکی از سیاست‌های کلان حوزه‌های علمیه خاوران توسعه و گسترش تحصیلات تکمیلی برای خاوران طلبه است. برای تحقق این سیاست، بخش‌های مختلف مرکز از جمله معاونت‌های آموزش، پژوهش و شهرستان‌ها با روحیه هم‌افزایی کوشیده‌اند مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی حوزوی را در مناطقی که شرایط اجرای موفق رشته‌های مختلف تحصیلی وجود دارد، گسترش دهند به‌طوری که در سال ۱۳۸۵ در استان‌های قم، تهران و کرمان صرفاً سه واحد آموزشی، مجوز اجرای دو رشته تحصیلی را داشتند و لیکن در حال حاضر ۱۲ رشته تحصیلی سطح سه، در ۵۰ واحد آموزشی در بیشتر مراکز استانی و چند شهرستان در حال اجراست.

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه خاوران

۸. طراحی و اجرای دوره‌ها و شیوه‌های متنوع آموزشی:

• تا سال ۱۳۸۶ برنامه آموزشی سطح دو صرفاً بصورت حضوری تمام وقت اجرا می‌شد ولی تنوع شرایط مخاطبان مرکز اقتضا می‌کرد برنامه‌های مختلفی تهیه و اجرا شود، از این روی برای فراگیر کردن تحصیلات دینی بانوان و پاسخگویی به نیازها و شرایط مختلف، علاوه بر شیوه حضوری دوره‌های تمام وقت، شیوه‌های دیگری نیز پیشنهاد و پس از تصویب به اجرا گذاشته شد:

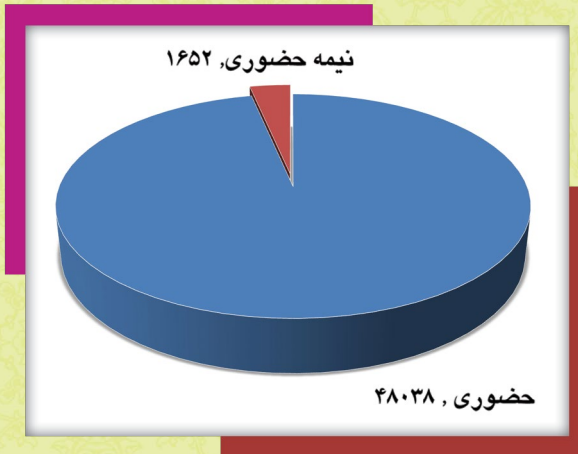
• **دوره نیمه‌حضوری سطح دو**، این برنامه از سال ۱۳۸۷ اجرایی شده و بخشی از جامعه بانوان را که بخاطر برخی مشکلات مانند خانه‌داری و اشتغال، امکان تحصیل حضوری را نداشتند، تحت پوشش قرار داده است.

• **آموزش نیمه‌حضوری و غیرحضوری سطح سه**، این دوره در سه رشته فقه و اصول، تفسیر و علوم قرآن و تاریخ از سال ۱۳۸۸ عملیاتی شده است.

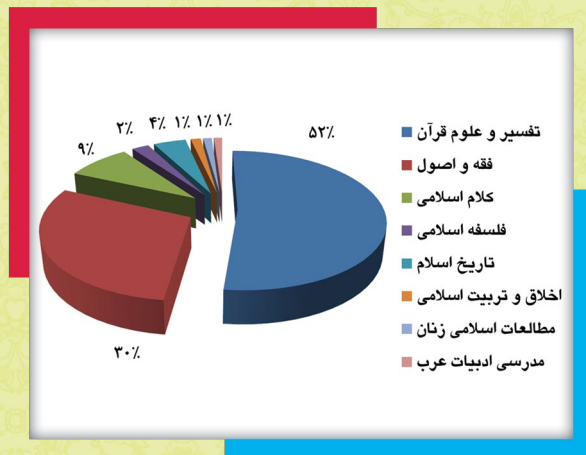
• **دوره پاره‌وقت**؛ به منظور توسعه معارف الهی و تحت تعلیم

و تربیت قرار دادن بخش قابل توجهی از جامعه بانوان که بخاطر برخی مشکلات مانند خانه‌داری و اشتغال امکان تحصیل تمام وقت را نداشتند، این برنامه تهیه شد و از سال ۱۳۹۰ به اجرا درآمد.

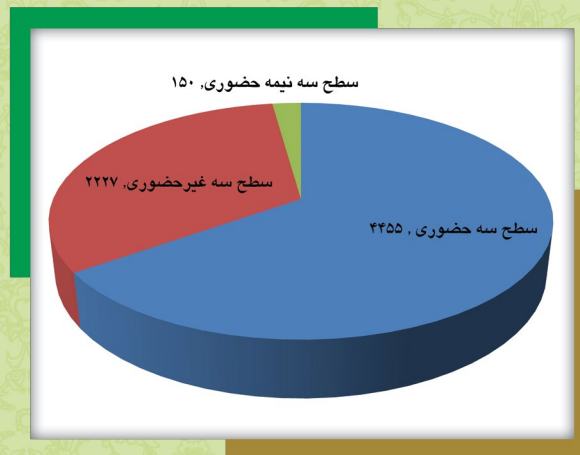
آمار طلاب سطح ۲ به تفکیک شیوه تحصیل

آمار طلاب جاری سطح سه به تفکیک رشته تحصیلی

آمار طلاب سطح ۳ به تفکیک شیوه تحصیل

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمی، پژوهشی

۹. طراحی و استقرار نظام سنجش و پذیرش طلاب در مقاطع مختلف

پذیرش طلبه اولین گام مؤثر در تعلیم و تربیت و از ارکان آن در حوزه‌های علمیه محسوب می‌شود. با عنایت به این که برای سازمان‌های آموزشی-تربیتی درگاه‌های ورودی گوناگونی مانند: برنامه درسی، کتاب، استاد، دانش پژوه و... وجود دارد، ولی بدون تردید، پذیرش دانش پژوه را می‌توان از پرترفیت‌ترین بخش‌ها در ایجاد کیفیت و بهره‌وری دانست.

بر همین اساس معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، تلاش کرده با تهیه برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت، زمینه جذب حداکثری بانوان متعهد و مشتاق تحصیل در حوزه‌های علمیه را فراهم نماید. از این روی در سال‌های اخیر با تنوع دوره‌ها و شیوه‌های تحصیلی شاهد رشد شاخص‌های کمی و کیفی در جذب و پذیرش حوزه‌های علمیه خواهران بوده‌ایم که نمودارهای آتی بیانگر بخشی از این دستاورد ارزشمند است.

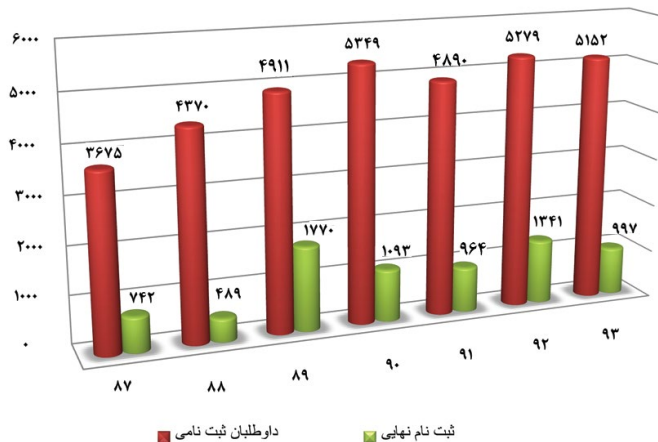
رئوس اقدامات و دستاوردهای معاونت آموزش در ساماندهی امور جذب و پذیرش بدین شرح است:

- تهیه و اجرای برنامه آموزشی اصول و مهارت‌های مصاحبه برای کارشناسان مدارس علمیه و نمایندگان استانی به منظور وحدت رویه و به‌گزینی؛
- مدیریت فراخوان و تبلیغات پذیرش سراسری حوزه‌های علمیه خواهران؛
- برگزاری آزمون کتبی و سنجش علمی داوطلبان مقاطع مختلف تحصیلی با مشارکت مدیریت‌های استانی؛
- نظارت بر برگزاری مصاحبه علمی - رفتاری داوطلبان تحصیل در مقاطع تحصیلی سطح دو، سطح سه و سطح چهار؛
- مکانیزه نمودن امور سنجش و پذیرش طلاب؛
- تمامی خدمات پذیرشی از مرحله ثبت تقاضای پذیرش مدارس، ثبت‌نام اینترنتی داوطلبان و صدور کارت ورود به جلسه تا اعلان نتایج آزمون‌ها و مصاحبه و صدور کارنامه بصورت مکانیزه و در شبکه یکپارچه انجام می‌شود.

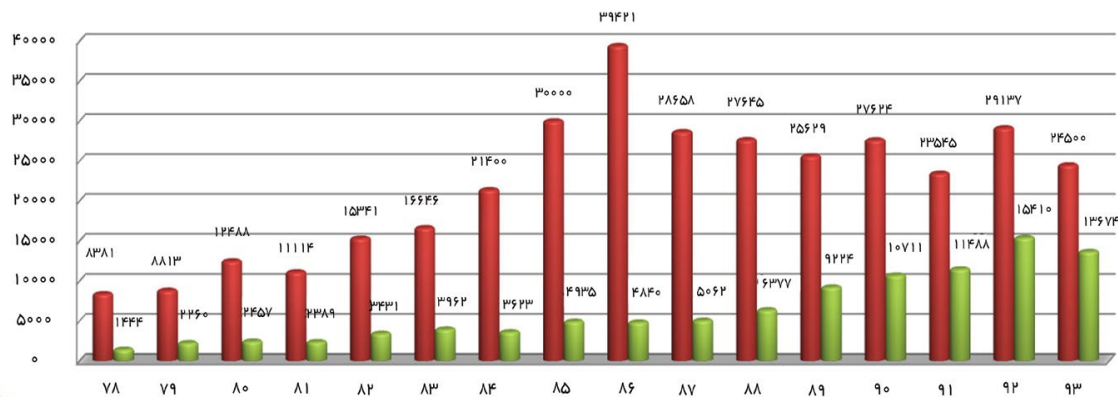

• در حال حاضر با متنوع کردن شیوه‌های تحصیل و تبیین جایگاه حوزه‌های علمیه، اقبال گسترده‌ای به حوزه‌های علمیه خواهران شده است به گونه‌ای که در چند سال اخیر حدود ۲۰٪ داوطلبان (حدود ۴۵۰۰ نفر) از دانش‌آموختگان مراکز دانشگاهی در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری بودند.

نمودار رشد جذب و پذیرش در سال‌های ۸۷ تا ۹۳

آمار داوطلبان سطح دو از سال ۷۸ تا ۹۲

۱۰. ساماندهی اساتید مدارس علمیه خواهران؛

با عنایت به جایگاه بی نظیر استاد به عنوان شخصیت جامع کمالات معنوی و علمی و تأثیرگذار در تعلیم و تربیت طلاب و ضرورت احراز صلاحیت‌های علمی، فکری، اخلاقی و مهارتی اساتید، تدوین و اجرای طرح ساماندهی اساتید امری ضروری و حیاتی است، از این رو معاونت آموزش اهتمام ویژه‌ای به طرح ساماندهی و ارتقای علمی و مهارتی اساتید داشته است.

اقدامات مهم این بخش عبارت است از:

- ساماندهی امور جذب و ارزیابی علمی و مهارتی اساتید مدارس علمیه خواهران؛ پس از شش سال تلاش بی وقفه همکاران مدیریت امور اساتید از نیمه دوم سال ۱۳۸۶ تا سال ۱۳۹۲ و تشکیل بیش از ۱۰,۰۰۰ جلسه ارزیابی، اساتید مدارس علمیه، ساماندهی شده‌اند و این برنامه با همکاری شایسته مدیران محترم مدارس علمیه به یک فرهنگ و اصل غیر قابل خدشه تبدیل شده است به‌طوری‌که تمامی واحدهای درسی مدارس سراسر کشور توسط استادان دارای مجوز ارائه می‌شود و امور ثبت درس با معرفی استاد ارزیابی شده، پیش از نیمسال تحصیلی در سامانه آموزشی صورت می‌پذیرد.
- طراحی دوره‌های آموزش ضمن خدمت اساتید مدارس و تهیه بسته آموزشی، شامل سرفصل‌ها و منابع آموزشی و اجرای آن به‌صورت متمرکز و استانی به شیوه حضوری و غیرحضوری در قالب ۵۰ دوره علمی برای ۲۵۴۳ استاد در مباحث کلام، مطالعات زنان، ادبیات عربی، فقه و اصول و سایر دروس حوزوی؛

سال	تعداد شرکت کننده	تعداد کارگاه
۱۳۷۹	۴۱	۵
۱۳۸۰	۱۲	۲
۱۳۸۱	۵	۲
۱۳۸۲	۲۳	۸
۱۳۸۳	۶۴	۱۱
۱۳۹۰	۳۰	۵
۱۳۹۱	۳۳	۱۴
۱۳۹۲	۲۸	۱
۱۳۹۳	۱۷	۲

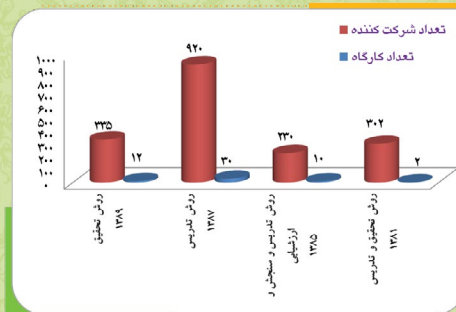
- تدوین سرفصل‌های آموزش کارگاهی مهارت‌های تدریس و اساتید راهنمای تحقیقات پایانی و اجرای بیش از ۵۴ کارگاه آموزش مهارت‌های عمومی و اختصاصی تدریس برای حدود ۱۷۸۷ نفر از اساتید مدارس در سراسر کشور؛

۱۱. مدیریت امور آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران سراسر کشور

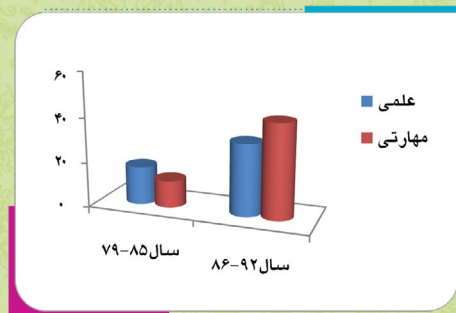
در حال حاضر بیش از ۴۰۰ واحد آموزشی بطور رسمی زیر نظر مرکز فعالیت دارند و مدیریت امور آموزشی آن به عهده این معاونت قرار گرفته است. بالتبع هماهنگ‌سازی و راهبری امور محوله آن هم با پراکندگی و تنوع فرهنگی و اقلیمی امری خطیر و دشوار است و نیازمند برنامه‌ریزی مناسب و نظارت هوشمندانه است. برای تحقق این مهم اقدامات زیر انجام شده است:

- تهیه و تنظیم برنامه درسی، شیوه‌نامه ارزشیابی تحصیلی دوره‌ها، مقاطع و رشته‌های مختلف تحصیلی؛
- تهیه و تدوین آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های امور آموزشی مقاطع تحصیلی؛
- مکانیزه نمودن تمامی امور آموزشی مرکز و مدارس با تهیه سامانه جامع آموزش (با تعامل و مباشرت دفتر فناوری اطلاعات) به‌طوری‌که بیش از ۵ سال است که تمامی امور آموزشی از مرحله ثبت درس، انتخاب واحد، ثبت نمره، انجام خدمات آموزشی از جمله: نقل و انتقال،

آمار برگزاری دوره‌های مهارتی آموزش ضمن خدمت اساتید

آمار برگزاری دوره‌های علمی و مهارتی با فاصله آماری ۶ سال

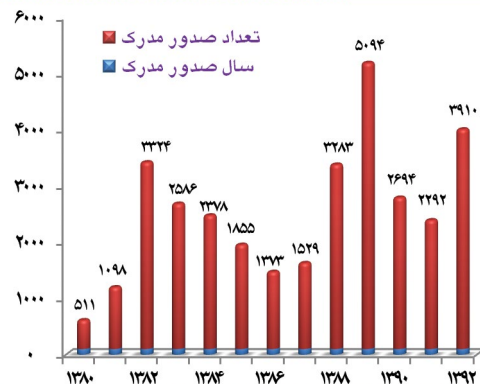
مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه، خواهران

مهمانی، صدور انواع گواهی و کارنامه تحصیلی، گواهی موقت و مدرک تحصیلی در کوتاه‌ترین زمان و با دقت زیاد در شبکه یکپارچه بصورت مکانیزه انجام می‌شود؛

• مدیریت خدمات آموزشی از قبیل صدور کارت شناسایی، نقل و انتقال، صدور انواع گواهی و... برای بیش از ۵۰ هزار طلبه؛

فراوانی صدور مدارک تحصیلی طلاب نظام‌جدید

معرفی
معاونت آموزش

۱۲. تهیه نظام ارزشیابی علمی و تحصیلی طلاب و اجرای طرح‌های مکمل نظیر المپیادهای علمی طلاب؛

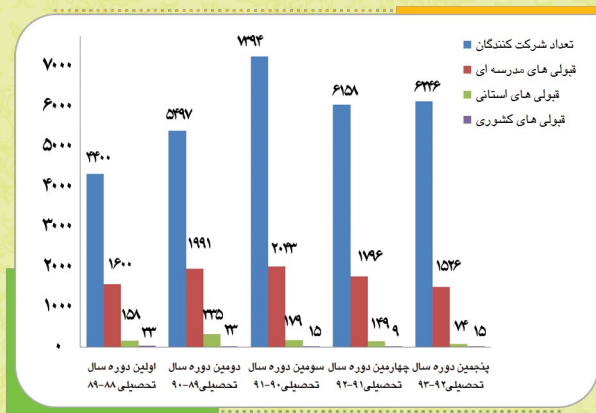
یکی از راه‌های حصول اطمینان از تحقق اهداف تعیین شده آموزشی، تهیه و اجرای طرح‌های دقیق ارزشیابی تحصیلی است که این اقدام با توجه به گستره جغرافیایی مدارس علمیه خواران در سراسر کشور، از اهمیت خاصی برخوردار است. در این نوشتار با برخی از این طرح‌ها آشنا می‌شوید:

- تهیه و تدوین شیوه‌نامه ارزشیابی تحصیلی تمامی دوره‌ها، مقاطع و رشته‌های تحصیلی با طراحی انواع شیوه‌های مؤثر؛ از جمله امتحانات شفاهی، فعالیت کلاسی، تحقیقات درسی و...
- طراحی و اجرای آزمون‌های متمرکز کشوری برای برخی از دروس به خصوص دروس اصلی و پایه در تمامی نیمسال‌های تحصیلی؛
- طراحی و برگزاری المپیادهای علمی طلاب سطح دو در سه مرحله مدرسه‌ای، استانی و کشوری به منظور ایجاد رقابت علمی بین طلاب و شناسایی استعدادهای برتر که از سال ۱۳۸۷ تا سال ۱۳۹۲ در پنج مرحله اجرا شده است و موجب ایجاد شور و نشاط علمی بین طلاب و مدارس

علمیه شده است.

- طراحی و اجرای المپیاد علمی طلاب سطح ۳ برای دو رشته فقه و اصول و تفسیر و علوم قرآنی از سال ۱۳۹۲؛
- راه‌اندازی اداره سنجش، با هدف استانداردسازی سؤالات و آزمون‌ها و تهیه و توسعه بانک سؤالات استاندارد شده از سال ۱۳۸۷؛

آمار مقایسه‌ای پنج مرحله‌ای المپیادهای علمی طلاب سطح دو

مرکز مدیریت
حوزه‌های علمیه خواران

۱۳. سامان‌دهی و تعیین سطوح علمی طلاب نظام قدیم؛

پس از تصویب برنامه آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران در سال ۱۳۷۶ و آغاز استقرار این نظام آموزشی در مدارس علمیه سراسر کشور، ساماندهی طلابی که تحصیلات حوزوی را با برنامه حوزه علمیه برادران سپری کرده بودند امری ضروری و غیر قابل اجتناب بود؛ از این روی معاونت آموزش مرکز با تهیه طرح امتحانات مدارج علمی به این کار مبادرت ورزید و از سال ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۹۰ در چند نوبت با فراخوان عمومی، به تعیین سطح علمی طلاب نظام قدیم اقدام کرد.

۱۴. راه‌اندازی و پشتیبانی آموزش‌های غیرحضوری (مجازی و مکاتبه‌ای)؛

به منظور پاسخ‌گویی به نیازهای علمی آموزشی خواهران طلبه و کادر علمی - اداری حوزه‌های علمیه خواهران در سال ۱۳۸۲ مطالعات اولیه راه‌اندازی مرکز آموزش‌های غیرحضوری آغاز و در سال ۱۳۸۵ خط تولید محتوای الکترونیکی و سامانه مدیریت آموزش مجازی به بهره‌برداری رسید. در سال ۱۳۸۸ با پذیرش ۸۳ نفر در سطح سه در دو گرایش فقه و اصول و تفسیر و علوم قرآنی آموزش غیرحضوری حوزه‌های علمیه خواهران به‌طور رسمی آغاز شد.

دستاوردهای مرکز آموزش‌های غیر حضوری بطور خلاصه عبارت است از:

- دستیابی به خط تولید محتوای الکترونیکی با بهره‌گیری از فضایی حوزه و کارشناسان زبده فناوری اطلاعات؛
- اجرای سه رشته تحصیلی فقه و اصول، تفسیر و علوم قرآنی و تاریخ اسلام در سطح سه به صورت مجازی و مکاتبه‌ای برای ۲۰۰۰ طلبه؛
- ارائه دروس غیرحضوری سطح دو برای ۱۰۰۰ طلبه؛
- تدوین آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های آموزش غیرحضوری؛
- ایجاد وب‌گاه با محتوای فرهنگی - تربیتی برای پاسخ‌گویی مناسب به نیازهای فرهنگی طلاب؛
- ضبط و تدوین بیش از ۶۰۰۰ جلسه درسی با زمان تقریبی ۱۸۰،۰۰۰ دقیقه؛
- تولید محتوای مجازی دروس مختلف برای مقاطع تحصیلی سطح دو و سطح سه که تاکنون بیش از ۶۰۰۰ جلسه مجازی درسی با استفاده از تکنولوژی آموزشی با فرمت‌های HTML، FLASH، Powerpoint در قالب استاندارد Scorm تولید شده است.

ویژگی تولیدات الکترونیکی

* تولید دروس در قالب‌های متنوع، متناسب با موضوع دروس

* استفاده از رسانه‌ها و ابزارهای متنوع مانند صوت، فیلم و نمودار

و ... در کنار متن دروس با استفاده از نرم افزارها و ...

* وجود آزمون در انتهای هر درس برای ارزیابی طلبه

*** غنی سازی محتوایی و اعمال فناوری آموزشی از قبیل هدف گذاری،**

تمارین، پژوهش‌های درسی، منابع برای تحقیق و پژوهش و برای

هر درس

* برگزاری کلاس‌های رفع اشکال در طول نیمسال برای طلاب سطح

دو و سطح سه؛

امکانات و ویژگی‌های سیستم مدیریت آموزشی

* مدیریت ارائه محتوای دروس

* مدیریت کاربران، گروه‌ها و نقش‌های آموزشی، مدیریت دروس

* استفاده از محتوای الکترونیکی مبتنی بر استاندارد مربوطه

* امکان ارزیابی پیشرفت تحصیلی به صورت درسی و ...

[illegible]

هنگامی که ثبت ورود به شبکه اینترنت را در شبکه های گسترده مرور
 حتما مشاهده نمایید.

کد

کلمه عبور

 ورود

آیا کلمه عبور خود را فراموش کرده اید؟
 نگران نباشید برای بازیابی را کلیک کنید.

پشتانی

ارتباط با ما

شماره تماس: ۰۲۵-۲۳۵۴۴۸۸

پست الکترونیک: kousarnet@wcl.ir

- * برگزاری کلاس‌های درسی و رفع اشکال به صورت بر خط
- * قابلیت ضبط و دانلود جلسات
- * امکان حضور و غیاب در کلاس‌ها
- * برگزاری آزمون‌های آنلاین و مدیریت بانک سؤالات آزمون
- * امکان مشاهده دروس بدون نیاز به اینترنت (آفلاین)
- * امکان مباحثه علمی و اشتراک‌گذاری مطالب توسط دانش‌پژوهان
- * و ...

۱۵. تأسیس مرکز تربیت مدرس در شهر مقدس قم؛

با عنایت به نوپا بودن حوزه‌های علمیه خواهران، یکی از اصلی‌ترین نیازهای این مجموعه به ویژه در شهرستان‌های دور دست، تأمین اساتید فاضل و توانمند است به همین منظور، طرح‌ها و برنامه‌های کوتاه‌مدت و میان‌مدت تهیه و اجرا شد تا این که در سال ۱۳۸۶ مرکز تربیت مدرس حضرت صدیقه کبری سلام‌الله‌علیها در شهر مقدس قم با هدف جذب طلاب واجد شرایط و تربیت مدرس با اولویت تأمین استادان مدارس علمیه مناطق محروم تأسیس شد.

فعالیت این مرکز در بدو تأسیس با اجرای دو رشته فقه و اصول و تفسیر و علوم قرآنی شکل گرفت و در حال حاضر ۷ رشته تحصیلی در دو مقطع سطح سه و چهار حوزه در این مرکز اجرا می‌شود. طلاب در این مرکز علاوه بر تسلط بر محتوای دروس با روش‌ها و مهارت‌های عمومی و تخصصی تدریس آشنا می‌شوند. تاکنون بیش از ۲۰۰ طلبه در این مجموعه جذب شده که بیش از ۱۲۰ نفر پس از گذراندن موفق دوره، برای تدریس به حوزه‌های علمیه اعزام شده‌اند.

۱۶. طراحی سطح چهار آموزشی - پژوهشی حوزه‌های علمیه خواهران؛

به منظور تکمیل هرم آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران و زمینه سازی ورود خواهران به مرحله اجتهاد، الگوی سطح چهار آموزشی - پژوهشی حوزه‌های علمیه خواهران طراحی شد و به تصویب شورای سیاست‌گذاری حوزه‌های علمیه خواهران رسید.

در مقطع سطح چهار شش گرایش فقه خانواده، فقه سیاسی، فقه اقتصادی، فقه قضایی، فقه عبادی، فقه سلامت در رشته فقه و اصول و شش گرایش تفسیر تطبیقی، قرآن و علوم تربیتی، تفسیر مآثور، قرآن و ادبیات و قرآن و مستشرقان در رشته تفسیر و علوم قرآن طراحی و به شورای سیاست گذاری ارائه شده است. طراحی گرایش های مختلف در رشته های کلام، فلسفه، تاریخ و مطالعات اسلامی زنان نیز در حال انجام است و به زودی به شورای سیاست گذاری ارائه می شود.

۱۷. بازنگری نظام آموزشی سطح دو و طراحی نظام آموزشی گرایشی مقطع اول؛

این طرح یکی از طرح های اساسی و تحول گرایانه است که از سال ۱۳۸۹ در دستور کار معاونت آموزش قرار گرفت. بدین منظور نتایج سه طرح پژوهشی «ارزیابی دوره عمومی»، «نیازسنجی آموزشی» و «بازنگری اهداف و سیاست های حوزه های علمیه خاوران» به دقت بررسی و تجزیه و تحلیل شد. پس از آن با تشکیل کارگروه های ویژه متشکل از اساتید، صاحب نظران و کارشناسان عرصه برنامه ریزی آموزشی در حوزه های علمیه قم و مشهد، نقشه راه این اصلاح و تغییر مبارک تدوین شد. همچنین به منظور به روزآوری آگاهی برنامه ریزان از نقاط ضعف و قوت برنامه درسی و نظام آموزشی موجود، دو طرح پژوهشی «ارزشیابی برنامه درسی دوره عمومی» و «آسیب شناسی نظام آموزشی حوزه های علمیه خاوران» با جلب مشارکت حداکثری اساتید، مدیران و طلاب مدارس علمیه و مدیریت های استانی، توسط معاونت آموزش انجام شد. با جمع بندی نتایج طرح های پیش گفته و نیز بررسی و تطبیق دیدگاه های حکیمانه و دغدغه های مقام معظم رهبری و مراجع عظام تقلید در خصوص تحول در نظام آموزشی تربیتی حوزه های علمیه و برگزاری نشست های تخصصی، برنامه جدید سطح دو حوزه های علمیه خاوران به صورت گرایشی با همفکری و همراهی معاونت های آموزش، پژوهش و فرهنگی - تربیتی، در شورای برنامه ریزی آموزشی - تربیتی مرکز به تصویب رسید و جهت تصویب نهایی به شورای سیاست گذاری ارسال شد.

مرکز مدیریت
حوزه های علمیه خاوران

طرح های پیش روی معاونت آموزش:

- ❖ افزایش پذیرش طلاب با مدرک سوم راهنمایی یا متوسطه دوره اول، در مراکز استان‌ها و شهرهایی که از توان علمی و نیروی انسانی مناسبی برخوردارند؛
- ❖ اجرای مقطع اول حوزه‌های علمیه خواهران به صورت گرایشی؛
- ❖ تثبیت اساتید واحدهای آموزشی از طریق اجرای طرح اساتید ثابت و حق‌التدریس؛
- ❖ فعال‌کردن گروه‌های آموزشی - تربیتی در واحدهای حوزوی؛
- ❖ طراحی و اجرای دوره آموزش معارف اسلامی برای فرهنگیان با مشارکت وزارت آموزش و پرورش؛
- ❖ راه‌اندازی مراکز آموزش زبان دوم در مراکز استان‌ها به منظور تأمین نیروی مورد نیاز مأموریت‌های فراملی حوزه‌های علمیه خواهران.

مرکز پژوهش‌های تاریخ، فرهنگ و میراث اسلامی

روابط عمومی و امور بین الملل

www.whc.ir